

FAQ - Överflyttning av barn och ungdomar för utredning och behandling av ad(h)d från BUMM till BUP

2022-03-21

1. Vem har bestämt att BUMM ska upphöra med adhd/add utredningar och behandlingar? I maj 2021 fattade Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) beslut om att utredningar och insatser för patienter med adhd som hittills utförts inom barn- och ungdomsmedicinska mottagningar (BUMM) inom Region Stockholm ska föras över till barn- och ungdomspsykiatri (BUP) inom Region Stockholm. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) har gett uppdraget till BUP Stockholm att leda ett samordningsprojekt med syftet att operativt genomföra denna överflyttning.

2. Vilket underlag styrde beslutet?

Under 2018 fick *Center of Neurodevelopmental Disorders at Karolinska Institutet* (KIND) och *Centrum för Epidemiologi och samhällsmedicin* (CES), Region Stockholm, uppdraget av HSF att genomföra en kartläggning av befintliga vårdkedjor samt framtagande av förslag för förbättrad vårdkedja som 2020 mynnade ut i rapporten *Kartläggning av vårdkedjorna för barn och ungdomar med ASD eller ADHD i Region Stockholm*. [5-vardkedjor-asd-och-adhd.pdf \(regionstockholm.se\)](https://regionstockholm.se/5-vardkedjor-asd-och-adhd.pdf) (Bölte, S., Berggren, S., Dal, H., Jablonska, B., Lindström, T. & Kosidou K. (2020)). Resultaten av denna rapport ligger till grund för beslutet om en stegvis överflyttning av utredning- och behandlingsansvaret för adhd/add-frågeställning från BUMM till BUP och vårt genomförandeprojekt.

3. När ska remisser för adhd/add- frågeställning börja skickas till BUP:s remissportal En väg in?

Från och med 1 juni 2022 ska samtliga remisser med adhd/add-frågeställning för barn födda 2013 eller senare ställas till BUP Stockholm (barn- och ungdomspsykiatri i egen regi) via "En väg in" eller till PRIMA BUP (barn- och ungdomspsykiatri i privat regi) till respektive upphandlad mottagning. Överflyttningen fortsätter därefter gradvis så att fler åldersgrupper flyttas över och ska vara helt avslutad den 31 december 2024.

4. Vilka åldersgrupper ska BUP ta emot i första hand?

I ett första skede ska BUP ta emot barn födda 2013 eller senare. BUMM:s tilläggsuppdrag med adhd/add-frågeställning för barn födda 2013 och senare upphör den 31 maj 2022.

5. Vad gäller för barn och ungdomar födda tidigare än 2013?

Remisser för adhd-utredningar för barn i åldersgruppen födda 2012 och tidigare fortsätter skickas som tidigare till BUMM-mottagningar med tilläggsuppdrag även efter 31 maj 2022.

6. Är det adressen BUP En väg in som är mottagare när det gäller remisser till BUP Stockholm?

Alla remisser ställda till BUP Stockholm ska gå via BUP:s remissportal En väg in. För remisser som riktas till privat drivna BUP-mottagningar ställs remissen direkt till respektive mottagning.

7. Hur gynnar det våra barn och ungdomar? Vilka fördelar finns det för våra patienter/vårdnadshavare?

Vi förväntar oss att få en mer sammanhållen och förenklad vårdkedja med färre aktörer kring varje enskilt barn. En annan förhoppning är att barn och ungdomar som

FAQ - Överflyttning av barn och ungdomar för utredning och behandling av ad(h)d från BUMM till BUP

2022-03-21

ska utredas för neuropsykiatriskt funktionshinder genomgår endast en utredning och inte två eller tre utredningar, då patienterna kommer att utredas bredare och för övrig samsjuklighet och psykisk ohälsa.

8. Hur ser det ut i andra regioner? Gör de på samma sätt?

I Region Stockholm har uppdraget att utreda, behandla och följa upp adhd varit delat mellan BUMM och BUP. Denna uppspaltning särskiljer sig från hur vården för barn och ungdomar med adhd är organiserad i övriga landet där utredning av neuropsykiatriska funktionsnedsättningar – inklusive adhd – är ett uppdrag för barn- och ungdomspsykiatri.

Ett flertal nationella styrdokument fastslår denna ansvarsfördelning, bland annat psykiatriutredningen 2006 (SOU 2006:100) och Socialstyrelsens förordning för medicinska specialiteter SOSFS 2015:8.

Att uppdraget är uppdelat på två separata vårdområden är en bidragande orsak till den splittrade vårdkedjan; en överflyttning av uppdraget från BUMM till BUP skulle således innebära en harmonisering med resten av Sverige och med det nationella systemet för kunskapsstyrning.

9. Hur många patienter rör det sig om?

Under 2022 förväntas ca 900 nya utrednings- och behandlingspatienter komma till BUP utöver det vanliga inflödet via BUP:s remissportal. En väg in och utifrån det nya uppdraget som gäller fr.o.m. 1 juni 2022. Utifrån tillgängliga data för antal neuropsykiatriska utredningar som utförs årligen av BUMM och BUP är en rimlig uppskattning att BUP behöver bygga kapacitet för att framöver kunna genomföra drygt 7000 neuropsykiatriska utredningar per år.

10. Hur många patienter har BUMM i dagsläget med huvuddiagnos adhd?

Under 2021 har knapp 12 000 unika individer (0 – 17 år) med huvuddiagnosen adhd besökt en BUMM-mottagning.

11. Har BUP kapacitet att ta emot alla patienter?

BUP Stockholm jobbar intensivt med denna fråga. Det pågår rekrytering av personal. En ny verksamhet – BUP Neuropsykiatri på Södermalm – startade i februari 2022. Planerat datum för ytterligare en verksamhet – BUP Neuropsykiatri Väst på Kungsholmen – är maj 2022 och fler mottagningar kommer att byggas upp. Det pågår även ett internt arbete kring att utveckla och effektivisera bedömnings- och utredningsprocessen samt funktionerna för digitala stödinsatser vid utredning och behandling.

12. Det är redan brist på personal inom BUP. Hur ska vi få personal till våra nya mottagningar?

Vi skapar ökad attraktionskraft för nya medarbetare bland annat genom att tydliggöra arbetsuppgifter och förväntningar på medarbetare. Vi ser redan idag att det går att rekrytera in till dessa nya enheter.

BUP Stockholm behöver driva sin verksamhet på lokaler som är strategiskt placerade inom Stockholms län.

FAQ - Överflyttning av barn och ungdomar för utredning och behandling av ad(h)d från BUMM till BUP

2022-03-21

Vi bygger framtiden genom att utveckla digitala mötes- och behandlingsmöjligheter.

13. Varför görs denna förändring just nu?

Utifrån vad som framkommit i rapporten *Kartläggning av vårdkedjorna för barn och ungdomar med ASD eller ADHD i Region Stockholm* (2020) beslutade HSF att ge BUP Stockholm i uppdrag att operativt leda samordning av en stegvis överflyttning av utrednings- och behandlingsuppdraget för barn och ungdomar med adhd/add-frågeställning. Denna strukturförändring anses prioriterad, eftersom en mer sammanhållen vårdkedja med färre aktörer kring varje barn förväntas medföra ökad patientsäkerhet och en mer jämlik vård i hela länet.

14. BUP gör flera andra omorganisationer samtidigt hur hänger denna organisationsförändring ihop med övriga förändringar?

Att skapa en mer sammanhållen vårdkedja som kan medföra ökad patientsäkerhet och främja kontinuitet, att låta vården bli mer lättillgänglig och mindre svårbegriplig för både barn, ungdomar och deras vårdnadshavare samt att öka medarbetarnas specialistkompetens hänger ihop. Därför kan det vara positivt att dessa förändringar sker mer eller mindre parallellt för att få en bättre genomslagskraft och bli till framsteg inom vår organisation.

15. Blir det undanträngningseffekter när BUP får utökat uppdrag med större fokus på neuropsykiatriska diagnoser?

För att BUP ska kunna ta hand om de förväntat stora utrednings- och behandlingsvolymerna och undvika eventuella undanträngningseffekter behöver det skapas parallella spår med neuropsykiatriska specialistcentra. Fördelen med att bygga specialistcentra inom BUP som har utrednings- och behandlingsuppdraget för samtliga neuropsykiatriska diagnoser är att ansvarsfördelningen blir tydligare och vårdkedjan mer sammanhållen.

16. Vilka digitala processtöd finns att tillgå för just denna patientgrupp?

Den neuropsykiatriska vårdprocessen förväntas vara i gång digitalt via appen *Alltid öppet* i samband med att uppdraget med adhd/add-frågeställningar börjar i juni 2022. Det innebär att samtliga delar i adhd-vårdprocessen – neuropsykiatrisk utredning, årskontroll samt CS-insättning och -uppföljning – som inte kräver fysisk närvaro ska kunna genomföras digitalt, och både blodprovs- och urinprovtagning ska kunna genomföras på annan ort (t ex vårdcentral).

17. Hur tar ni hand om patientsäkerheten? Risk att patienter faller mellan stolarna!

Patientsäkerhetssamordnare och BISAM är med i projektets arbetsgrupp för att bevaka patientsäkerhetsfrågorna. Det har genomförts en första risk- och konsekvensanalys för projektet med fokus på detta.

Dessutom har det bildats en mindre dialoggrupp för samarbete mellan BUMM och BUP Stockholm. Ett första gemensamt möte ägde rum den 21 mars 2022. Prioritet för denna grupp är att skapa informationskanaler mellan BUMM och BUP Stockholm som snabbt signalerar när t ex personalomsättning på BUMM skulle bli för hög eller om BUP inte skulle hinna anställa ny personal eller lösa lokalfrågor i tid och

FAQ - Överflyttning av barn och ungdomar för utredning och behandling av ad(h)d från BUMM till BUP

2022-03-21

situationen skulle bli ansträngd med tanke på patientsäkerhet.

18. Vilka risker finns kring strukturförändringen?

Framför allt ser vi eventuella risker till följd av bristfällig information och kommunikation (internt och externt) samt för försämrad tillgänglighet.

För att förebygga risker kring information och kommunikation håller projektgruppen på att skapa en bra kommunikativ tillgänglighet genom fungerande kontaktnätverk med alla inblandade aktörer. En tidsplan för förändringsarbetet ska tydliggöra projektets gång och underlätta förutsebarheten. Vi har kontinuerlig kommunikation och information samt regelbundna avstämningar inför och under strukturförändring med berörda aktörer. En uppdatering av viktiga vägledningsdokument för att förbättra samverkan och förtydliga ansvarsfördelning mellan förskola, skola och hälso- och sjukvård är planerad under våren 2022.

Identifierade risker avseende försämrad tillgänglighet skulle kunna bero på att BUP inte hinner rekrytera ny personal eller lösa lokalfrågor i tid; det skulle också kunna vara orsakad av betydande personalomsättning på BUMM eller att vissa patienter och vårdnadshavare inte kommer att kunna/vilja ta sig till en ny mottagning på grund av t ex längre resväg.

Dessa risker kan minimeras genom att BUP 1) skapa ökad attraktionskraft för nya medarbetare bland annat genom att tydliggöra arbetsuppgifter och förväntningar på medarbetare, 2) driva sin verksamhet på lokaler som är strategiskt placerade inom Stockholms län samt 3) bygga ut digitala mötes- och behandlingsmöjligheter.

19. Vem ska jag vända mig till när jag har frågor?

Projektet har en funktionsbrevlåda: bupadhd.slso@regionstockholm.se